

Convertirea lui Jakob Eberstein

„Când mășăluiesc soldații prin oraș – unu, doi, unu, doi, unu, doi și trei!” așa cântă vesel tineretul din Möttling, șezând comod în jurul sobei bine încinse, în noaptea rece de iarnă. Se adunaseră la țărani Furtbach. Roțile de tors se învâteau voioase și între melodiile populare vesele, gurile băieților și ale fetelor erau aproape la fel de grăbite ca roțile de la roata de tors. Era acolo un șoptit și o sporovăială, un glumit și un râs, încât țărancă Furtbach trebuia tot timpul să ceară liniște.

„Nu exagerați! Doar știți cum se spune: După râs vine plâns! Și voi știți, de asemenea, că preotul nu poate să sufere fandoseala extravagantă și comportarea prea zburdalnică.”

„Preotul!” Acest cuvânt i-a trecut lui Jakob Eberstein ca un fulger prin inimă. „Preotul, preotul și veșnic preotul!”, a strigat el. „Tăceți chitic în legătură cu el. Predică bine și are intenții bune. El a ajutat-o bine și pe Gottliebin în chinul ei cumplit. Dar toată bucuria nu poate totuși să ne-o ia.”

„Ei, dacă ți-o ia, dacă reușește să-ți astupe gura flecară și face să-ți sece glumele, abia atunci va fi primejdios în Möttling; dar așa ceva nu va reuși niciodată!”, și-a dat cu părerea unul dintre flăcăi.

„Și nici nu va reuși!”, a strigat Jakob, bătând din picior, și imediat după aceea i-a și țâșnit deja de pe buze una dintre glumele lui, așa că băieții se îndoiau de râs, iar fetele au uitat o clipă să învârtască roata de tors. Și acum au venit glumă după glumă, șagă după șagă din gura lui Jakob. Părea aproape inepuizabilă provizia sa. Uneori trecea razant pe lângă limita bunei-cuviințe și a decenței. Atunci, o privire amenințătoare a țărăncii trebuia din nou să-i amintească flăcăului, ce pretindea de la el decența și buna-cuviință. Jakob se lăsa dirijat. El nu era tocmai „rău” și tentația sa poate că nu era chiar lucrul cel mai rău din comunitate, cât, mai degrabă, nevoia să joace un rol, să valorizeze ceva. El se simțea propriu-zis numai atunci fericit, când era în centrul atenției, iar antipatia sa față de preot provenea mai mult din sentimentul că omul îi va lua cu timpul posibilitatea să fie mucalitul tineretului din Möttling, decât o aversiune directă față de creștinism. El mergea duminică de duminică la biserică și încerca să joace față de preot pe feciorul integru de țaran; dar el a trebuit să observe curând că preotul Blumhardt nu prea avea încredere în el. Dar cu cât observa mai mult aceasta, cu atât mai mult se despărțea Jakob de el și mergea pe propriul său drum. El ședea în biserică fără să fie atent la ce se vorbea. Dar era pretutindeni prezent acolo unde se petrecea vesel și se arăta cel mai vesel chiar și atunci când nu era deloc vesel.

Preotul Blumhardt urmărea cu durere evoluția lui Jakob. El se temea serios că prin influența lui putea să fie distrus tot tineretul din Möttling și se gândea cum ar putea să-l împiedice pe acela tot mai mult și mai mult. Dar deoarece era un adversar al oricărei viclenii extreme și considera legile ca un obstacol pentru Evanghelie, nu știa bine ce să întreprindă. Pentru rugăciune îi lipsea adevărata bucurie, deoarece lăuntrul său îi spunea mereu: „Strici orzul pe găște cu el”. Și astfel, prezența lui Jakob în biserică îi făcea mai multă supărare, decât bucurie, pentru că ea îi răpea uneori puterea propovăduirii vii a cuvântului despre cruce.

Cât de mult ar fi dorit să întreprindă ceva împotriva felului serilor satești de tors, la care Jakob juca mereu rolul principal! Dar ce? Nu voia să le desființeze. El se temea că o intervenție dură în vechile datini îi vor răpi încrederea celor pe care voia totuși să-i câștige. Dar ele trebuiau să se schimbe. Aceasta îi era foarte limpede.

Cu toate că nu divulgase niciodată nimic despre aceasta, părea ici și colo că unii bănuiau ceva despre gândurile preotului. Chiar și țărancă Furtbach, care în mod obișnuit avea o fină „încălțare de observare”, simțea că felul serilor de tors, cum deveneau prin influența lui Jakob, nu se va potrivi cu firea preotului Blumhardt și de aceea îl ținea mereu pe zburdalnic în disciplină cu privirile ei. Dar disciplina îl supăra pe Jakob, chiar dacă nu lăsa să se observe nimic și poate că acesta era motivul pentru care el după aceea, pe drumul spre casă, depășea orice limite și povestea lucruri care nu puteau să reziste nici în fața oglinzii adevărului, nici în fața oglinzii purității.

În seara aceasta, pe când Jakob stătea culcat în pat, avea totuși câteva muștrări de conștiință. Lucrarea martorului Blumhardt, care în predicile sale vorbea mereu cu adâncă emoție despre personalitatea lui Isus, despre suferințele și moartea Sa și despre gloriile de după aceea, nu trecuse chiar pe lângă el fără să lase deloc urme, oricât de mult se împotrivise, în mod deosebit în ultima vreme. Jakob însuși era supărat pentru lucrul acesta. Înainte doar nu contase pentru el o asemenea mică „gafă făcută”. De ce acum așa, dintr-odată? Cu această întrebare, a adormit. -

În perioada Crăciunului, serile de tors n-au mai avut loc și astfel, Jakob avea puține ocazii să-și plaseze glumele. Deoarece avea nevoie de aceasta, să se audă, preferabil când erau cât mai mulți posibil de față și glumele sale găseau răsunetul potrivit, de aceea, această perioadă îi făcea puțină plăcere. Dar aparent era totuși bună pentru el starea de a fi izolat de acest „să se audă” al său, pentru că în duminică dinaintea Crăciunului a constatat dintr-odată că mersul la biserică nu îi mai era chiar așa de neplăcut ca mai înainte. Chiar credea aproape că simțea în el ceva ca o dorință, o nerăbdare ciudată pentru ce va avea preotul de spus.

În timpul predicii a băgat de seamă deodată, cum asculta evlavios și apoi, la sfârșit, chiar i s-a părut uneori, că vorbitorul i se adresa de-a dreptul lui. Dar ciudat: ceea ce spunea el și ceea ce Jakob interpreta ca destinat în mod deosebit lui, nu era o amenințare, nu era o avertizare, ci o vestire bucurătoare despre frumusețea unei vieți în care Hristos a devenit Domn.

Jakob Eberstein a mers gânditor acasă. El i-a uitat de tot pe camarazii cei mulți, pe care în rest îi aștepta mereu la portalul de ieșire al bisericii, deoarece ei, cum își imagina el, erau întotdeauna nerăbdători să audă cele mai noi glume ale sale.

După-amiază, Jakob ședea singur, gânditor în camera sa, așa că măicuța lui a început să fie îngrijorată și a întrebat drăgăstos: Băiete, ești bolnav? Acesta a clătinat din cap. Dar după ce mama a ieșit și-a făcut reproșuri. Deci, așa departe ajunsese deja, că oamenii credeau că este bolnav. Până acolo se ajunge dacă asculți prea mult de treburile popești. El a sărit în picioare, a luat căciula din cui și s-a grăbit afară. Primele umbre ale amurgului deja cădeau pe câmpiile satului Möttling. Jakob umbla cu pași grăbiți prin câmpurile și pajiștile înzăpezite. Satul rămânea în urma lui tot mai mult și mai mult. În dreapta a lăsat în urmă pădurea înaltă de molid. Și acum deja făceau semne primele case din Haugstett. Jakob a intrat în birt și neliniștea inimii a fost curând îndepărtată sub efectul amețitor al alcoolului. Jakob se simțea din nou ca un om al cărui cuvânt era luat în seamă și distra pe mari și mici. Cei din Haugstett au povestit apoi seara acasă aproape toți că de mult n-au mai râs atât ca în a patra duminică de advent, în care Jakob Eberstein i-a ajutat să-și omoare timpul.

Dar mucalitul însuși nu s-a simțit bine când s-a târât spre casă. El simțea că nu mai este chiar stăpân de tot pe simțurile sale. El s-a înfuriat singur. „Numai preotul cu flecăreala lui evlavioasă este de vină”, a mormăit el pentru sine; „tuturor oamenilor el le ia și conștiința bună, și liniștea, și pacea inimii. Și în plus, el vrea să fie mesager al păcii. Să fi rămas acolo de unde a venit! Atunci s-ar trăi mai plăcut în Möttling.” Pe tot drumul a înjurat continuu. Ajuns acasă, a observat că lipsea cheia de la casă. Avea sentimentul că nu are voie să bată, pentru că dacă îl vede mama în starea aceasta, își va pune mâinile în cap și va fi zile în șir nefericită pentru „fiul

ei pierdut”. De aceea s-a așezat liniștit pe treapta scării, ca să aștepte până se va mai fi „trezit” puțin. Dar a adormit pe treapta scării.

Ceasul din turnul bisericii din Möttling bătuse de mult ora unu, când țărancă Eberstein s-a trezit, și-a trezit soțul și l-a întrebat temătoare: „L-ai auzit pe băiat venind acasă?” Țăranul a spus „nu”, căscând, dar apoi a trebuit, în ciuda opoziției sale inițiale, să iasă și să cerceteze dacă Jakob este în camera sa. S-a întors speriat după o clipă. Băiatul nu este acolo, patul este neatins. Cum a putut țărancă atunci să se dea jos din pat! Niciodată nu se întorsese Jakob așa de târziu acasă. Deodată și-a adus aminte că deja toată după-amiaza fusese așa de ciudat, aproape ca și când ar fi avut o boală în oase.

„Grăbește-te, îmbracă-te!”, îi striga ea soțului ei. „Trebuie să trezești tot satul ca să căutați unde îl puteți găsi pe Jakob. Poate l-a văzut cineva sau a fost cineva cu el.”

Dar țăranul n-a avut nevoie să scoale satul. Când a deschis ușa, Jakob ședea în fața lui în somn adânc. Tot strigatul și scuturatul lui n-au ajutat la nimic. Mama a venit acolo. „Este mort! Este mort!”, s-a văicărit ea. Dar țăranul a remarcat imediat că Jakob încă nu este mort, dar precis era pe calea cea mai bună de a îngheța. În scurt timp a reușit să-l aducă la viață, dar cu o răceală zdravănă tot s-a ales. A trebuit să fie chemat doctorul din Stuttgart și în zilele de Crăciun, Jakob a trebuit să păzească patul.

Preotul l-a vizitat în a doua zi de sărbătoare; dar între cei doi n-avea să fie tocmai bine. Blumhardt a plecat acasă nemulțumit. Jakob a rămas în urmă nemulțumit.

Bolnavul se întremase mai repede decât se sperase. De revelion a putut deja să cuteze iarăși să facă primii pași în sat. Lăuntric, Jakob devenise mai epuizat ca oricând. Pe patul de boală, el căutase să se convingă că preotul era de vină pentru toată boala sa. El îl făcuse neliniștit și nemulțumit cu sine însuși. Jakob jurase tainic ca de atunci înainte să evite de tot predicile lui Blumhardt. - -

Dar s-a întâmplat altfel.

În seara de Anul Nou stătea deodată și cu totul neașteptat în curtea parohială. Slujitorul lui Blumhardt, Hansjörg, a făcut ochii mari. El îl cunoștea pe Jakob și știa, de asemenea, că nu îi era preotului foarte binevoitor.

„Ce vrei?”, a întrebat el de aceea uimit.

Jakob l-a privit din adâncul ochilor, așa că Hansjörg aproape că s-a speriat.

„Trebuie să vorbesc cu preotul”, a spus el, „neapărat imediat!”

La aceasta a început să tremure vizibil. Hansjörg nu știa bine ce trebuie să spună.

„Dar ce ai?”, a întrebat el serios.

„O, Hansjörg”, a început apoi celălalt să se vaite, „mă simt îngrozitor! Azi-noapte am fost în iad. Îngrozitor este acolo, îți spun. Sunt pierdut, pierdut pentru totdeauna, dacă nu voi fi ajutat.”

Hansjörg l-a luat de braț și l-a dus în casa parohială. Preotul stătea singur în camera de lucru.

„Ce doriți?”, a întrebat el.

„Jakob vrea să vă vorbească.”

„Atunci stai jos, Jakob”, a răspuns Blumhardt și a împins un scaun spre el, fără să ridice totuși ochii din treaba lui.

„Nu vreau să mă așez, domnule preot”, a declarat Jakob Eberstein cu glasul tremurând. „Locul meu este pe banca păcătoșilor. Sunt băiatul cel mai rău care există în sat.”

Acum preotul și-a pus jos pana de scris, și-a încetat lucrul și l-a privit mult timp fix pe flăcăul de țaran, în timp ce Hansjörg observând că este ceva serios, a luat-o la sănătoasa. O vreme a domnit cea mai adâncă tăcere între perechea nepotrivită. Jakob plecase ochii, în timp ce Blumhardt își plimba mereu privirea în sus și în jos pe figura năruită. Părea că nu prea are încredere în oaspete, în ciuda prăbușirii sale exterioare. Și, în cele din urmă, a spus deschis:

„Știi, Jakob, pocăința ta mi se pare prea surprinzătoare. Nu prea pot să cred cuvintele tale, nu știu dacă este ceva într-adevăr serios pentru tine.”

La aceste cuvinte, bietului păcătos plin de căință i-au țâșnit lacrimile din ochi.

„Înțeleg, domnule preot”, a răspuns el cu glas întrerupt, încet, „am exagerat întotdeauna. Dar oare nu mai există salvare pentru mine? Nu există salvare?”

Blumhardt tăcea.

„Ah, ar fi prea înfiorător”, a continuat Jakob, „prea îngrozitor acolo jos, în iad. Cuvintele nu ajung ca să descriu cum este. Și acolo mi sa spus totuși să vin la dumneavoastră, dacă nu voiam ca locul înfiorător să devină căminul sufletului meu. Și acum sunt aici. Domnule preot, ajutați-mă!”

Blumhardt se sculase și îl apăsase pe sărmanul om să stea pe un scaun, deoarece se temea în fiecare clipă că se va prăbuși.

„Știi, Jakob”, a spus el în sfârșit, și glasul său suna acum deja mult mai prietenos, „salvare există pentru oricine, și pentru tine. Domnul Isus vrea ca toți să fie ajutați și să ajungă la cunoștința adevărului. Dar trebuie să arăți că ești sincer. Și înainte să pot să-ți spun cum pot fi iertate păcatele tale, trebuie întâi să știu dacă știi și tu ce sunt păcatele. Înainte ca tu să-ți mărturisești păcatele și să te căiești de ele, eu nu pot să-ți spun cum îi primește Mântuitorul pe păcătoși și îi face copii ai lui Dumnezeu.”

„Sigur că vreau să le mărturisesc!”, a izbucnit Jakob. Dar apoi și-a pierdut complet cumpătul. Lacrimile îi curgeau nestăpânit din ochi. Orice îndemn al lui Blumhardt n-a folosit la nimic. Jakob nu putea să fie liniștit. Atunci, preotul și-a pus mâinile pe capul lui și a rostit cu glas hotărât:

„Dumnezeu să te binecuvânteze, Jakob, și să-ți dea voința de înfăptuire! El să te înarmeze să rupi funiile diavolului și să devii părtaș al harului Său!”

Sub cuvintele sale, Jakob devenise vizibil mai liniștit. Și a fost de acord de bunăvoie, când Blumhardt i-a întins mâna și, luându-și rămas-bun, a spus:

„Acum du-te acasă, Jakob! Ai grijă să între liniștea în inima ta! Trebuie să știi că eu sunt întotdeauna pregătit să te ajut. Vino din nou când te îndeamnă inima!”

Și Jakob s-a dus acasă.

Dar preotul a căzut în genunchi și a cerut de la Dumnezeu său dragoste și înțelepciune, ca să poată să-l ajute corect pe cel evident plin de căință.

În ziua următoare, Jakob a venit din nou.

De data aceasta arăta mai distrus decât în ziua anterioară. Sub ochi avea cearcăne adânci. Tremura din tot trupul și slujitoarea care l-a introdus la preot avea lacrimi în ochi de mila bietului om.

Și apoi, Jakob a venit zi de zi, aproape o săptămână. Sâmbătă seara a spus, în sfârșit:

„Domnule preot, acum totul este mărturisit. Nu văd ce aş mai avea de mărturisit.”

Blumhardt l-a privit cercetător; dar ochii lui Jakob erau luminoși și limpezi, așa că a avut și el certitudinea: drumul este liber, Hristos a biruit!

Așa era. Ce mărturisise Jakob între timp fusese mai grav decât se așteptase preotul. Până acum abia dacă bănuise ce păcate mari bântuiau în popor. Dar tristețea pentru ele a fost împinsă mult înapoi de bucuria pe care o trăia el în seara aceasta, când a devenit martor cum un mare păcătos a primit siguranța că toate păcatele sale erau șterse în sângele lui Hristos. Jakob Eberstein și-a luat rămas-bun cu ochi strălucitori. Dar în urmă a rămas un om a cărui inimă se revărsa în laudă și mulțumire în fața bogăției harului lui Hristos Isus.

Când Jakob a ieșit din casă, l-a găsit afară pe Hansjörg, preocupat să dea curții un veșmânt duminical.

„Salut, Hansjörg!”, a strigat Jakob. „Bucură-te cu mine”. S-a făcut lumină în sufletul meu. Și acum mă grăbesc să le-o spun prietenilor mei. Dacă altădată mi-au asculta glumele, atunci probabil că vor asculta și acum, când le voi relata povestea convertirii mele.”

Apoi a pleca grăbit spre curtea părintească.

„Este încă același lăudăros ca odinioară”, și-a zis Hansjörg și a continuat să-și măture curtea. -

Dar Hansjörg nu avea dreptate. Convertirea lui Jakob s-a dovedit autentică.

Deja în ziua următoare, după-amiază, a adus trăgând după el un băiat din Haugstett la preot.

„Vrea să vă vorbească”, a spus el și s-a îndepărtat.

Dar cel din Haugstett i-a povestit preotului că de dimineață, după mersul la biserică, l-a întâlnit pe Jakob și în amintirea serii vesele de la birtul din Haugstett, l-a invitat să vină încă o dată la Haugstett. Dar atunci Eberstein i-a relatat povestea căinței și a pocăinței sale și i-a povestit cât de fericit și de bucuros este el acum, după ce a fost îndepărtată toată vina sa și are iertarea păcatelor sale și pace cu Dumnezeu. Și acum era el însuși aici; pentru că și pe el îl apasă de mult timp păcatele sale și la birt s-a dus, de fapt, numai ca să-și reducă la tăcere conștiința acuzatoare și de aceea l-a și invitat pe Jakob, ca să mai uite o dată, printre râsete și glume, neliniștea propriei inimi. Dar acum știa, după ce Jakob i-a spus povestea lui, că toate acestea nu sunt decât șiretlicurile lui satan și că astfel nu faci decât să te amăgești singur. Lui Blumhardt îi dăduseră lacrimile în timpul povestirii omului din Haugstett. Era copleșit de certitudinea interioară că Dumnezeu era la lucru. Pocăința celui din Haugstett s-a dovedit a fi autentică. Seara s-a dus acasă cu fața veselă, strălucitoare, nu fără a intra mai înainte încă o dată în curtea lui Eberstein și să-i fi adus lui Jakob vestea bună despre convertirea și mântuirea sa. Dar Blumhardt n-a putut altfel, decât încă în acea seară să-i relateze amănunțit prietenului său, Barth, despre experiența lui Dumnezeu în comunitatea sa. –

Tulburarea și uimirea celor din Möttling au fost uriașe când „convertirea” lui Jakob a devenit tot mai mult cunoscută. A fost batjocorit. Alții se îndoiau și spuneau: „Să așteptăm. Sigur nu va rezista.” Dar a ținut totuși piept; da, atitudinea lui Jakob, ca și mărturia sa publică, au acționat de-a dreptul zguduitor în tot satul. Aproape zilnic apărea cineva în curtea parohială, cu dorința să înceapă o viață nouă, asemenea lui Jakob. Inima lui Blumhardt striga de bucurie. El a predicat

într-o vineri seara, cu încredere și putere deosebite, despre cuvântul: „Dreapta Celui Preaînalt poate să schimbe totul” (Psalmul 77.11). Iar sâmbătă au venit șaisprezece persoane, cărora Dumnezeu le deschisese inima, care și-au recunoscut păcatele și voiau de atunci înainte să ducă o viață cu Dumnezeu.

Și aceasta se extindea din zi în zi tot mai mult. Convertirea lui Jakob Eberstein a declanșat o mișcare ce de-a lungul anilor și a deceniilor a devenit o binecuvântare pentru Möttling.

Iar Jakob personal a fost mult timp un ajutor sincer pentru preotul Blumahardt și prin toată viața sa a fost un ucenic loial Mântuitorului său. Povestea convertirii sale a rămas pentru el întotdeauna o minune a lui Dumnezeu, pe care a păzit-o grijuliu și pentru care permanent l-a adus mereu lui Dumnezeu mulțumire și închinare.

A.B.

Titlul original: „Jakob Ebersteins Umkehr”
din *Samenkörner* (Neue Folge 29) 1935, pag. 57-69.